

Κουδουνάτοι στ' Απεράθου της Νάξου 2023

Στ' Απεράθου της Νάξου όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, βάλαμε τα κουδούνια και βγήκαμε στην πλατεία του χωριού την Τυρινή Κυριακή. Οι κουδουνάτοι είναι ένα παλιό έθιμο που γίνεται πριν τον ερχομό της Άνοιξης.

Οι κουδουνάτοι είναι κάτοικοι του χωριού μικροί και μεγάλοι, που φορούν αμπαδέλλι (υφαντή κάπα), αγριοδέτες (τα παπούτσια των βοσκών), μαντήλι και φέσι. Τα κουδούνια κρέμονται πάνω στο αμπαδέλλι. Στην πλατεία του χωριού βγαίνουν οι κουδουνάτοι κρατώντας σόμπες και χτυπούν τα κουδούνια για να διώξουν κάθε κακό. Παράλληλα έρχεται ο γαμπρός και η νύφη και η πομπή του γάμου, που είναι κι αυτό πολύ παλιό έθιμο. Οι κουδουνάτοι ξαναβγαίνουν στην πλατεία και αυτή τη χρονιά οι μουσικοί παίζανε ντουμπάκια και τζαμπούνες και χόρευε ο κόσμος.

Επιπρόσθετα η κα Ελένη Γιαννούλη του Γεωργίου, φιλόλογος και δασκάλα, στο ημερολόγιο Απεραθίτικος Πολιτιστικός Σύλλογος "Τα Φανάρια" ,"Κουδουνάτοι" Απεράθου αναφέρει: «Οι νεαροί βοσκοί, λοιπόν, τις Απόκριες διάλεγαν τα καλύτερα, τα πιο εύηχα κουδούνια τους και τα έζωναν στη μέση τους. Φορούσαν το αμπαδέλλι, υφαντή κάπα με

κουκούλα, που ύφαιναν οι γυναίκες στον αργαλειό με ράσινο υφάδι και στημόνι για την προστασία του βροσκού από τα κρύα του χειμώνα. Το αμπαδέλλι το δίπλωναν στη μέση τους και από πάνω έβαζαν τα κουδούνια.

Σύμφωνα με την κα Ελένη Γιαννούλη, το ντύσιμο του κουδουνάτου είναι ιεροτελεστία. Απαιτεί χειρισμό και γνώση. Από το δέσιμο των κουδουνιών εξαρτάται το πόσο καλά θα μπορεί ο κουδουνάτος να τα χτυπήσει. Δένονται σε χοντρό σκοινί με ιδιαίτερη δεξιοτεχνία. Οι κόμποι πρέπει να έχουν όλοι την ίδια φορά και να είναι από το μέσα μέρος. Αφού τοποθετηθούν στο σκοινί δένονται σφικτά στη μέση, το σκοινί περνά χιαστί στον θώρακα και δένεται πίσω.

Ο αριθμός των κουδουνιών πρέπει να είναι μονός, γιατί σύμφωνα με τις αντιλήψεις των Απεραθιτών, ο μονός αριθμός είναι ο αρσενικός αριθμός γι αυτό και ο ευόϊωνος. Ο κουδουνάτος φορεί βροσκίστικα παπούτσια, τους αγριοδέτες και στο κεφάλι του φέσι. Στο δεξί του χέρι κρατεί ένα ελαφρύ ξύλο, τη σόμπα, που είναι βλαστός του φυτού νάρθηκας ο κοινός και φύτεται σε διάφορες περιοχές του χωριού. Οι κουδουνάτοι τρέχουν και πηδούν με συγκεκριμένο βάδισμα, προκειμένου να προκαλέσουν θόρυβο όσο γίνεται μεγαλύτερο. Οι κουδουνάτοι ντύνονται σε σπίτια σε διάφορα σημεία του χωριού και ομάδες ομάδες καταλήγουν στην πλάτσα, όπου σύσσωμη η κοινότητα περιμένει να τους δει και να τους θαυμάσει. Η θέα του λυγρόκορμου, αεράτου κουδουνάτου σου προκαλεί δέος, σε γεμίζει ενθουσιασμό και σε μεταφέρει σε άλλες εποχές.»
Η ΑΠΟΚΡΙΑ είναι πολύ ωραία γιορτή και όπως κάθε χρόνο ο κόσμος ευχαριστήθηκε και εφέτος να βλέπει τους κουδουνάτους.

Βασίλης Γιακουμής μαθητής Α1 Γ/σίου Τραγαίας

Πηγή

**Ελένη Γιαννούλη του Γεωργίου, φιλόλογος και δασκάλα, στο ημερολόγιο
Απεραθίτικος Πολιτιστικός Σύλλογος "Τα Φανάρια" "Κουδουνάτοι"
Απεράθου 2022.**